تماشاخانه

«گیل گمش» در لهستان روی صحنه می‌رود

مرکز تئاتر اتحادیه اروپا میزبان گروه تئاتر «آو»

سحر آزاد

● گروه تئاتر «آو» قرار است در اولین جشنواره‌ای که از سوی گروه «گارجنیدزه» در کشور لهستان بنیان گذاشته شده، نمایش «گیل گمش» را در روز افتتاحیه اجرا می‌کنند.

تئاتر همراه با غذا اکنون یکی از مشخصه‌های گروه تئاتر آو شده است. شاید شنیدن این عبارت که حین تماشای یک اجرای تئاتر با غذا و تنقلات پذیرایی شوید، خبر جذابی باشد. این همان اتفاقی است که گروه تئاتر آو برای تماشاگرانش ایجاد کرده است. آنها از سال گذشته یک حمام قدیمی را در خیابان جوانمهر در نزدیکی میدان فاطمی برای اجرای تئاترهایشان بازسازی کرده‌اند و در این بنای تاریخی که «خانه نمایش آو» نام گرفته است، چندین نمایش همچون «مل پامنی»، «گیل گمیش» و... را اجرا کرده‌اند. این گروه به کارگردانی بابک مهری ترکیبی از نیروهای جوانی هستند که با استفاده از داستان‌های قدیمی و کهن به‌صورت موزیکال و وارد کردن مخاطب در برخی از صحنه‌های نمایش، روایت خود را مطرح می‌کنند. معمولا آنها در آغاز، وسط و انتهای نمایش از تماشاگران با خوراکی و تنقلاتی که اتفاقا برگرفته از فرهنگ ایرانی هستند از تماشاگران پذیرایی می‌کنند همچنان‌که در اجرای «پل مامنی» با سیب، ماست و خیار و در انتها ماهی‌کباب‌شده و سیب‌زمینی از تماشاگران پذیرایی کردند و در همین فواصل بود که ارتباط مستقیمی میان عوامل گروه و مردم شکل گرفت. آنها پنجشنبه هفته گذشته، ۱۸مهر نیز اجرایی از نمایش «گیل گمش» را ویژه استادان تئاتر، خبرنگاران و خانواده بازیگران به روی صحنه بردند. این گروه قرار است ۲۵ و ۲۶مهر سال‌جاری در جشنواره Wandering Theatre کشور لهستان همین نمایش را اجرا کنند و به‌همین دلیل پیش از حضور در لهستان، اجرای ویژه‌ای برای تماشاگران ایرانی انجام دادند.

سهیل اعرابی، مدیر این پروژه درباره حضور گروه آو در لهستان به «شرق» گفت: «نمایش گیل گمش برای اولین‌بار در پاییز ۹۱ اجرا شد و پس از آن در جشنواره تئاتر فجر سال گذشته نیز جایزه موسیقی جشنواره را دریافت کرد. در همین جشنواره بود که از سوی مسوولان جشنواره گارجنیدزه برای اولین دوره جشنواره‌ای که ترتیب داده بودند، دعوت شدیم.» او درباره جزییات این جشنواره عنوان کرد: «این جشنواره به میزبانی گروه گارجنیدزه به سرپرستی ولادیمیر استانیوسکی در مرکز تئاتر اتحادیه اروپا در لهستان برگزار می‌شود که گروه ما در روز افتتاحیه و روز بعد از آن اجرا دارد. به‌غیر از ما نیز یک گروه از اسلواکی، انگلستان، لهستان و دو اجرا از گروه گارجنیدزه به روی صحنه می‌روند.» او با بیان اینکه در

مذاکره هستند تا ایرانیان مقیم اروپا را برای تماشای این کار دعوت کنند، افزود: «اولین سال است که این جشنواره برگزار می‌شود و گروه‌هایی دعوت شده‌اند که شیوه و ایده گروه تئاتر گارجنیدزه را در کارهایشان استفاده می‌کنند یا از این شیوه در کارهایشان بهره می‌گیرند. در این شیوه ما ترکیبی از موسیقی، دیالوگ، حضور بازیگر، حرکت و البته ارتباط مستقیم با تماشاگر را اجرا می‌کنیم. بابک مهری نیز این شیوه را با حضور در دوره‌های آموزشی گروه تئاتر گارجنیدزه آموخته و همین تفکر را در گروه آو پایه‌گذاری کرده است.» جشنواره Wandering Theatre از ۱۷ تا ۲۰ اکتبر سال‌جاری در شهر گارجنیدزه کشور لهستان برگزار می‌شود.

ادامه از صفحه ۸

سینما همچون فرمی که می‌اندیشد

برای دلوز سینمای کلاسیک همان حرکت تصویر است که هدفش خلق کلیت‌های اندام‌وار و ارگانیک است، حال چه به شیوه گریفیث یا چه به روش آیزنشتاین. سینمای کلاسیک «نما» و در اصل «جزء» را به «کل» همچون کلیتی ارگانیک وصل می‌کند که می‌توان از مهم‌ترین نمونه‌هایش به مفهوم «پیوند» نزد کوله‌شف اشاره کرد. در سینمای مدرن یا زمان - تصویر ما با یک گسست نظام‌یافته مواجهیم (همچون جامپ‌کات‌های گدار در دهه ۶۰)، «جزء»هایی کلیت‌نیافته، خودآیین و مستقل از کل که تمام پیوستگی‌های موجود در حرکت - تصویر را متلاشی کرده‌اند (از لحاظ تاریخی دلوز ظهور سینمای مدرن و زمان - تصویر را مربوط به بعد از جنگ جهانی دوم و همچنین ظهور نئورئالیسم در ایتالیا می‌داند).

در پایان اشاره به دو نکته ضروری است: اول اینکه در کنار دلوز بی‌شک تنها فیگور دیگری که در پی تدوین و تبیین «ایده سینما» همچون فرمی که می‌اندیشد بود، ژان لوک گدار در پروژه بلندپروازانه «تاریخ‌های سینما» است؛ نقطه‌ای که پروژه رفت‌وبرگشتی دلوز و گدار در تاریخ فیلم، به‌وسیله گدار به نهایت منطقی‌اش می‌رسد. یعنی در نهایت کنارگذاشتن لوگوس و روی‌آوری به ایماژ برای بیان اندیشه‌ای مختص به سینما و ارایه تاریخی از آن. نکته دوم به نفس ترجمه کتاب «سینما یک» برای فارسی‌زبانان برمی‌گردد، که شاید بتواند همچون سنگی در آب راکد و بوگرفته‌ای که به‌اصطلاح «نقد فیلم در ایران» (که حول یک هراس، هراس از تئوری نزد منتقدان وطنی شکل می‌گیرد) می‌نامیم پرتاب شود و آرامش رقت‌انگیزش را برهم زند.

مراسم انتخاب سفیران غذا در ایران برگزار شد

دعای هنرمندان و ورزشکاران برای پایان گرسنگی

فرزانه ابراهیم‌زاده: «اولیور تویست» آخرین کودکی نبود که کاسه سوپ خود را جلو مسوولان نوانخانه لندن گرفت و گفت یک ملاقه بیشتر می‌خواهد. در همه دنیا هنوز هم کودکانی هستند که سر گرسنه بر زمین می‌گذارند و تصویر آنها در میان تصاویر مستند و هنری به نمایش درمی‌آید با یک هدف: «اینکه کمک کنیم تا فقر در همه جای جهان ریشه‌کن شود.» حالا هنرمندان ایرانی در کنار سایر چهره‌های شناخته‌شده و مشهور از پشت قاب دوربین‌ها و صحنه‌های تئاتر و لابه‌لای کلمات کتاب‌ها و اشعارشان خارج شدند به متن جامعه آمده‌اند تا از گرسنگی با همه مردم جهان بگویند. به گفته نمایندگان برنامه جهانی غذا: «ایران در زمینه اطلاع‌رسانی در خصوص فعالیت‌های برنامه جهانی غذا در جایگاه پنجم جهان قرار دارد که بخش مهمی از این دستاورد، مدیون تلاش رسانه‌های کشور در معرفی این سازمان است.»

عکس: امیر جدیدی، شرق

«به امید روزی که کسی در جهان گرسنه نباشد.» این آرزویی بود که همه هنرمندان و ورزشکارانی که به‌عنوان سفیر غذا از سوی ایران انتخاب شدند؛ پیش از دریافت حکمشان به زبان آوردند. برنامه جهانی غذا در ایران همزمان با روز جهانی غذا مانند سال‌های گذشته در برنامه‌ای ویژه تعدادی از چهره‌های فرهنگی، هنری و ورزشی را به‌عنوان سفیر غذا و مبارزه با گرسنگی معرفی کرد. این هنرمندان و ورزشکاران و چهره‌های سرشناس در کنار این برنامه در ایران آنچنان که شعار این برنامه است «دست‌به‌دست هم می‌گذارند برای مبارزه با گرسنگی.» گرسنگی در جهان سال گذشته گریبان آدم‌های زیادی را در سراسر دنیا گرفت، آنچنان که نگار گرامی نماینده برنامه جهانی غذا در ایران از آمار تکان‌دهنده آن گفت: «۸۴۲میلیون‌نفر انسان سال گذشته با گرسنگی و عوارض آن دست‌وپنجه نرم کردند.» گرامی در این نشست که نزدیک به ۳۰نفر از هنرمندان و ورزشکاران، چهره‌های فرهنگی و سفیران کشورهای خارجی و نمایندگان سازمان‌های جهانی در آن شرکت داشتند؛ از برنامه‌های سازمان جهانی غذا در ایران گفت: «این برنامه بهانه خوبی است که در کنار هم جمع شویم و یادی از کسانی که نیازمند هستند بکنیم و مانند همیشه به یاری گرسنگان در جهان بشتابیم. اما تنها کمک و حمایت مالی کافی نیست باید آگاهی‌رسانی کنیم.» او از همه کسانی که در این برنامه شرکت کرده بودند خواست تا: «در کنار ما باشید و برای آگاهی رساندن برای ریشه کنی فقر و گرسنگی یاور ما باشید.»

هنرمندانی که در این مراسم حکم خود را می‌گیرند نه‌تنها در جمع‌آوری کمک برای گرسنگان کمک می‌کنند؛ که با شرکت در مراسم‌های خیریه اقدام به برگزاری برنامه‌های آموزشی در این زمینه می‌کنند. بعد از صحبت‌های گرامی نخستین گروه از سفیران غذا در ایران معرفی و احکام خود را دریافت کردند. نخستین کسی که حکمش را دریافت کرد، کتایون ریاحی بود. هنرمندی که کار هنری را به خاطر کارهای بشردوستانه تعطیل کرده است. ریاحی پیش از دریافت حکمش آرزو کرد که روزی باشد که به‌دنبال کودکی باشیم که گرسنه باشد و در جهان چنین کودکی پیدا نشود. رضا کیانیان بازیگر سینما و تئاتر هنرمند بعدی بود که با انتقاد از تاخیر در آغاز برنامه گفت: «علت اینکه ما با تاخیر کارهایمان را انجام می‌دهیم از سر سیری است. وقتی می‌خواهیم از سر سیری درباره گرسنگی صحبت کنیم اینگونه می‌شود. امیدوارم روزی برسد که از سر سیری درباره گرسنگان حرف نزنیم.» هما روستا هم که گرسنه بودن آدم‌ها در قرن بیست‌ویکم را شرم‌آور خواند، ابراز امیدواری کرد که گرسنگی و فقر ریشه‌کن شود: «شرم‌آور است که کسانی هستند که غذایشان را با گرسنگان تقسیم نمی‌کنند.»

گلاب آدینه سفیر دیگری بود که گفت: «همیشه وقتی می‌خواهم غذاخوردن را شروع کنم، احساس عذاب وجدان دارم و به گرسنه‌ها می‌گویم معذرت می‌خواهم نمی‌توانم کاری بکنم. امیدوارم روزی برسد که گرسنگی ریشه‌کن شود.» مهناز افشار که با عجله آمده بود و گفت که ساعتی دیگر پرواز دارد هم پیش از دریافت حکمش ابراز امیدواری کرد: «امیدوارم روزی همه جهان سیر شوند.» بعد از هنرمندان نوبت به ورزشکاران بود که حکم سفیری غذای خود را بگیرند. علی دایی آقای گل جهان نخستین ورزشکاری بود که او هم آرزو کرد گرسنگی را اول در ایران و بعد در همه جهان از بین ببریم: «من کوچک‌تر از آن هستم که پیامی داشته باشم اما آرزو می‌کنم که همه دست در دست هم دهیم تا اول گرسنگی را در ایران از بین ببریم و بعد در جوامع بین‌المللی.» بهداد سلیمی قوی‌ترین مرد جهان در المپیک لندن و حمید سوریان قهرمان کشتی نیز برای سیر شدن همه گرسنگان دعا کردند و جایشان را به اهالی موسیقی دادند. بر اساس اعلام قبلی قرار بود در این مراسم همایون شجریان به‌همراه سالار عقیلی، حسام‌الدین سراج و خشایار اعتمادی سفیران برنامه جهانی غذا در ایران باشند. اما شجریان به این مراسم نرسید و سراج و عقیلی و اعتمادی احکام خود را از محمد سریر دریافت کردند. ناصر نظر که سال‌هاست با کودکان کار کرده؛ سفیر ویژه بود که گفت: «از زمانی‌که ما موسیقی را شروع کردیم همیشه می‌گفتند موسیقی غذای روح است. باتوجه به مراسم امروز، تا شکمی سیر نباشد موسیقی نمی‌تواند وجود داشته باشد. ابتدا باید همه کودکان جهان سیر باشند تا بعد بتوانیم به آنها غذای روح بدهیم.»

همچنین گروه بعدی سفیران غذا هوشنگ مرادی‌کرمانی، مجتبی آقایی و طه بهبهانی، سروش صحت، لیلی رشیدی و رسول نجفیان و هنگامه شهیدی بودند که احکام خود را از دست نگار گرامی نماینده برنامه جهانی، دربندی سخنگوی برنامه جهانی و آقای‌گری نماینده سازمان ملل در ایران دریافت کردند. سعید معروف والیبالیست و علی توفیق بسکتبالیست نیز از کسانی بودند که احکام سفارت خود را دریافت کردند. بعد از مراسم اهدای احکام، گروه رستاک به اجرای برنامه پرداختند. در این برنامه که در سالن اجتماعات سازمان کتابخانه اسناد ملی برگزار شد؛ سفرای بیش از ۱۰ کشور جهان از جمله سفیر اکوادور، سفیر روسیه، فنلاند، استرالیا، نماینده یونیسف و... حضور داشتند. در ادامه مراسم از تمبر ویژه روز جهانی غذا رونمایی و به همه چهره‌های حاضر در این مراسم حکم اهدا شد. همچنین در قسمت بعدی مراسم، گروه رستاک روی صحنه آمد و قطعاتی از موسیقی نواحی مختلف ایرانی را اجرا کرد. همچنین بعضی از هنرمندان که اسامی آنها قبلا به‌عنوان یاران جهانی غذا آورده شده بود، در این مراسم حضور نداشتند. مجید مجیدی برای فیلم خود در سفر بود، همایون شجریان نیز در سفر بود و نماینده‌ای را از طرف خود به این مراسم فرستاده بود. پرویز پرستویی در آفیش گریم فیلم میر کریمی بود. فاطمه معتمدآریا برای جشنواره‌ای به فرانسه رفته بود و همسر شهاب حسینی نیز حکم این هنرمند را دریافت کرد. قرار است تا دو هفته دیگر کنسرتی با اجرای سالار عقیلی به‌عنوان اولین برنامه هنرمندان در ادامه برنامه‌های روز جهانی غذا برگزار شود و عواید آن به کودکان گرسنه تعلق گیرد. در این مراسم چهره‌هایی چون سروش صحت، سالار عقیلی، طاها بهبهانی، حسام‌الدین سراج، بهاره رهنما، بهنوش بختیاری، گلاب آدینه، رسول نجفیان، خشایار اعتمادی، شراره رخام، لیلی رشیدی، محمد سریر، حسین یاریار و... حضور داشتند.

چهره روز

خبرهای خوش از گروه کامکارها

از تمدید کنسرت «بیژن» تا ترخیص «اردوان» از بیمارستان

● **شرق:** گروه کامکار بعد از ترخیص اردوان کامکار از بیمارستان، نفس راحتی کشیده و حالا در انتظار هنرنمایی یکی از اعضای خود در تهران است. بیژن کامکار که این روزها مانند سایر اعضای خانواده هنرمند کامکار، نگران بیماری نابه‌هنگام اردوان کامکار بود؛ قصد دارد روزهای ۲۹ و ۳۰مهر در تالار وحدت به روی صحنه برود. در این کنسرت، سه‌ساز نی، شش دف و سازهای کوبه‌ای به همراه ۹هنرمند که با یکدیگر همخوانی می‌کنند؛ همصدا خواهند شد و فردین لاهورپور، حسین قاسم‌زاده، هانا کامکار، سهراب کامکار، حسین رضایی‌نیا، پرهام صارمی، اسحاق چگینی، ندا بهزاد، تارا موسویان و آرین رضایی در این کنسرت هنرنمایی خواهند کرد. در هفته‌های گذشته اردوان کامکار جوان‌ترین برادر کامکارها به‌دلیل عارضه قلبی و مغزی در بیمارستان بستری شد. اردوان کامکار که عضو نسل اول خانواده کامکارهاست بعد از گذراندن دوران بحرانی، در حال حاضر، به گفته هوشنگ کامکار به خانه منتقل شده است.

گروه موسیقی کامکارها از برجسته‌ترین گروه‌های موسیقی کردی و ایرانی است و بیژن کامکار به‌عنوان خواننده اصلی و نوازنده دف، رباب، تار، تمبک و دهل در این گروه فعالیت می‌کند. از جمله آثار این گروه می‌توان به دریا، پرشنگ، بر فراز باد، به یاد حافظ، بیابان بیکران، بهاران آبیدر، بر تارک سپیده، بارانه، اورامان و افسانه سرزمین پدری‌ام اشاره کرد.

گروه کارمکارها یکی از مهم‌ترین گروه‌های موسیقی در ایران هستند که از حدود ۳۰ سال پیش در قالب خانواده کامکار فعالیت خود را شروع کردند. نسل اول این خانواده فرزندان استاد حسن کامکار و نسل دوم نوادگان این استاد موسیقی ایرانی هستند که در کنار هم به هنرنمایی می‌پردازند.

خبرسازان

واکنش سازندگان «رنج و سرمستی» و «شهابی از جنس نور»

پروژه‌ها نخوابیده است

فرانک آرتا: «آقای طباطبایی‌نژاد حق‌شان این است که از وضعیت فیلم ما مطلع شوند و ما باید گزارش روند کارمان را همراه اسناد و مدارک خدمت ایشان تحویل دهیم. منتها نظر نهایی‌ام را به بعد گفت‌وگوی حضوری با ایشان موکول خواهم کرد.» جمله فوق واکنش محمد نشاط، تهیه‌کننده فیلم «رنج و سرمستی» است که بحث هزینه‌های آن جنجال به‌پاکرده است. وی درباره صحبت‌های مدیر مرکز گسترش سینمای مستند و تجربی گفت: «واقعیت این است گزارشی که ایشان ارایه کردند براساس مستندات و اطلاعاتشان است. منتها مثلا تهیه‌کننده و کارگردان پروژه «لاله» این فرصت را داشتند که با آقای طباطبایی‌نژاد از نزدیک ملاقات کنند. من و آقای الماسی هم می‌خواستیم با ایشان ملاقات کنیم. منتها الان آقای الماسی خارج از کشور هستند. هفته گذشته می‌خواستند به ایران بیایند که به‌دلیل اختلاف کنگره و دولت آمریکا سفرهای هوایی به‌تعویق افتاد و نتوانستند به ایران برگردند. امروز هم با دفترشان تماس گرفتم تا با ایشان ملاقاتی داشته باشم. چون ایشان حقشان این است که از وضعیت کار ما مطلع شوند و ما باید گزارش روند کارمان را با اسناد و مدارک خدمت ایشان تحویل دهیم. منتها نظر نهایی‌ام را به بعد گفت‌وگوی حضوری با ایشان موکول خواهم کرد.» وی در ادامه درباره وضعیت فعلی فیلم گفت: «گزارشی که آن روز اعلام کردند که فیلمبرداری فیلم تمام نشده، درست گفتند ولی الان چند روز گذشته و دو روز باقیمانده هم فیلمبرداری شد و فیلمبرداری فیلم به پایان رسید. حتی «راف‌کات» فیلم تمام شده و حالا آقای «عیاری» منتظرند تا آقای الماسی به ایران برگردند و با همفکری هم «فاین‌کات» کنند. درباره موسیقی فیلم هم با آقای «کهن دیری» صحبت شده. حتی جلوه‌های ویژه فیلم در حال انجام‌شدن است. چون فیلم ما از سال ۱۳۵۹ زمان حمله عراق به ایران شروع می‌شود و به امروز ختم می‌شود و به قضیه حمله آمریکا به عراق اشاره می‌کند. پس در نهایت می‌خواهم بگویم که پروژه نخوابیده و کارها همچنان پیگیری می‌شود.» محمدرضا اسلاملو، کارگردان فیلم «شهابی از جنس نور» به سخنان طباطبایی‌نژاد چنین پاسخ داد: «وقتی این حرف‌ها را من از طریق رسانه‌ها شنیدم، دلم به درد آمد، منی که مدت ۴۰سال در این عرصه کار می‌کنم، دلم را غم گرفت. به جای اینکه مدیران ما از هنرمند بپرسند که چقدر فیلم‌هایتان در راستای نظام است و به چه می‌پردازید و یا جنبه نفسانی را در نظر گرفته‌اید یا نه؟ وارد مباحث حاشیه‌ای می‌شوند. خدا به ما لطف کرده که در این نظام مقدس متولد شدیم و همه ما بدهکار نظام هستیم. ولی واکنش آنها به‌گونه‌ای است که احساس گناه می‌کنیم که کار کردیم. من ابتدای این پروژه به اصطلاح گفتم به‌شرط چاقو کار می‌کنم یعنی پول برایم مهم نیست، بلکه کیفیت برایم مطلوب است».

عکس روز

شرق: موزه MOMA PS۱ در شهر نیویورک آمریکا برای نخستین‌بار کل ساختمان خود را به برگزاری نمایشگاه مایک کلی، هنرمند آمریکایی اختصاص داده است. این مجموعه، بزرگ‌ترین نمایشگاهی است که به بررسی جامع آثار این هنرمند از سال ۱۹۹۳ می‌پردازد. کلی که سال گذشته درگذشت، متولد سال ۱۹۵۴ بود و در این مدت در زمینه‌های مختلفی از جمله نقاشی، مجسمه‌سازی، موسیقی، ویدیو و عکاسی فعالیت کرد اما یکی از معروف‌ترین کارهایش عروسک‌های بافتنی برگرفته از فرهنگ عامه بودند. در این نمایشگاه نیز ۲۰۰اثر از اولین کارهای او که در دهه ۷۰ میلادی خلق شده‌اند تا آخرین آثارش از ۱۳اکتبر سال‌جاری تا فوریه ۲۰۱۴ برگزار می‌شود.

عکس از: JWPictures.com

